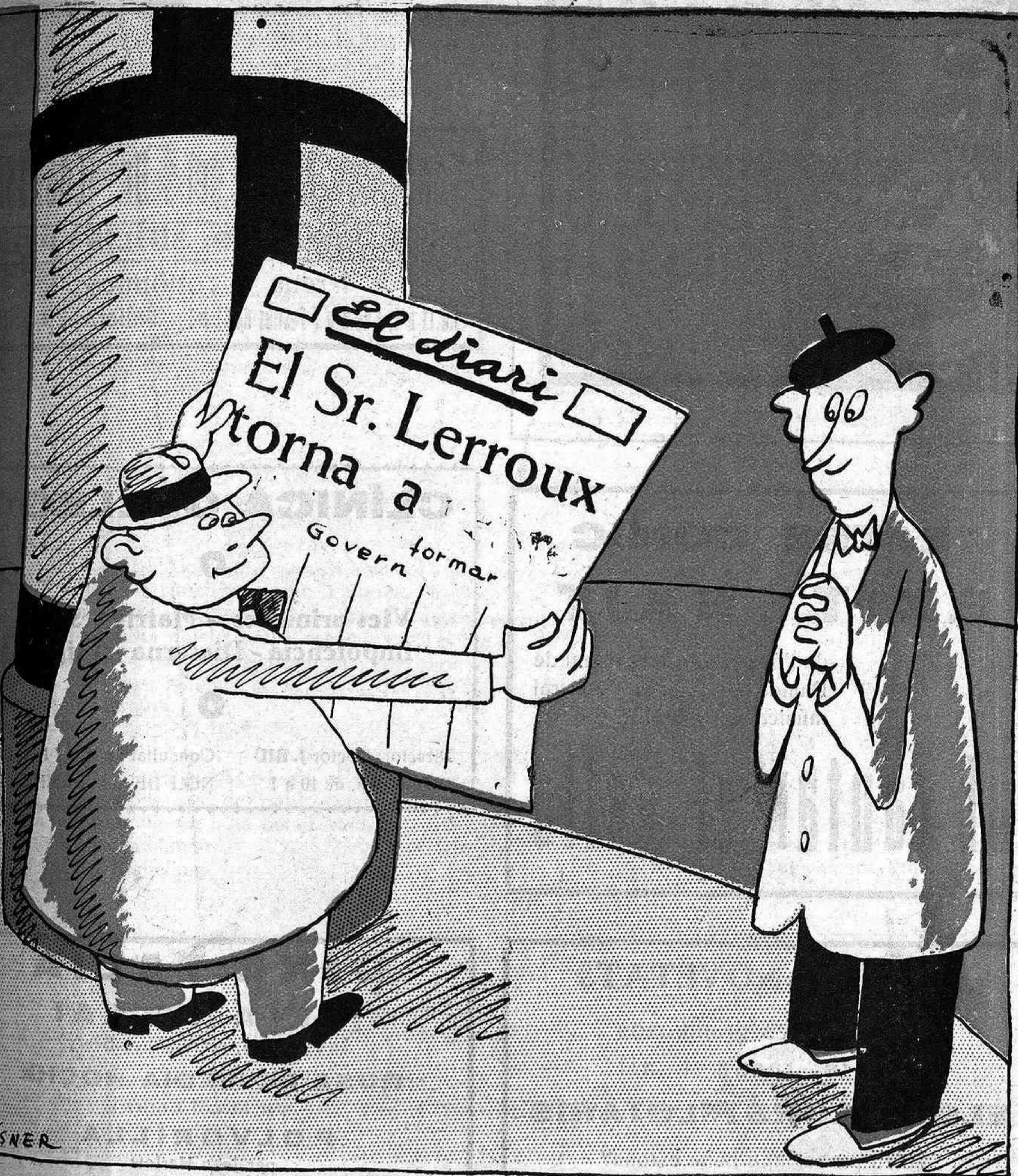

EL QUOVELLA

de la TORRATONA

TÍSNER

L'home feliç.

—I què me'n dius de la crisi?

—Quina?

FEROTYL

Especific de l'**ASTENIA GENITAL (IMPOTENCIA)**
(MANCA DE VIGOR SEXUAL)

De la eyaculació prematura (pèrdues seminals); de la feblesa y molt efecàs per a combatre la NEURASTENIA, en totes les seves manifestacions.

Es el més poixant estimulant de l'activitat neuro-espino-médulo-genital. Sinèrgic i homo-estimulasa de les glàndules intersticials. Producte piuriglandular, completament inofensiu. Mai perjudica, ni lesiona cap orgue, ni el funcionament dels mateixos.

No conté, ni estrocinina, ni fosfurs, ni cantérides, ni cap altre medicament excitant.

PRODUCTE MAGNE E INSUBSTITUIBLE PER A RECOPRAR LA PERDUDA FELICITAT CONJUGAL. PROSPECTES GRATIS

Laboratoris Farmacològics del Dr. W. Dufrem
Alt de Sant Pere, 50 - B A R C E L O N A - Telefon 18631

Preu: 21'75 ptes.

TEATRE COMIC EXIT EXIT

de l'opereta bufa original de Ramos de Castro i Mayral
música de PABLO LUNA

Al cantar el gallo

FRONTO NOVETATS

Tots els dies grandiosos
partits tarda i nit

ELS MILLORS PILOTARIS

Voleu passar una bona estona?

Aneu al FRONTÓ NOVETATS

CASA

ARTERO

REGISTRADA

Presenta als seus clients els
PREUS MES REDUITS en mà-
quines de tallar cabells.

Llibreteria, 9 (tocant la Plaça la República) **BARCELONA**

Consultori Mèdic del Dr. CASASSA

VIES URINARIES, SÍFILIS I PELL

Preus Econòmics

De 11 a 1, i de 5 a 7-Festius de 11 a 1 - Tallers, 29, entl.

CLÍNICA GALLEGO

Vies urinàries - Matriu - Sífilis
Impotència - Diatèria - Raigs X

Director: Doctor J. RIU

Consulta: de 10 a 1 i de 4 a 9

Diumenges, de 10 a 1

NOU DE LA RAMBLA, 18

CINE TALIA

¡VIVA VILLA!

en espanyol, per Wallace Beery

ROSA DE MEDIA NOCHE

per Ricard Cortez

POLVORILLA

per Jean Harlow

REVISTA I DIBUIXOS

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:

Arrepenides, 8 - Telèf. 21361

BARCELONA

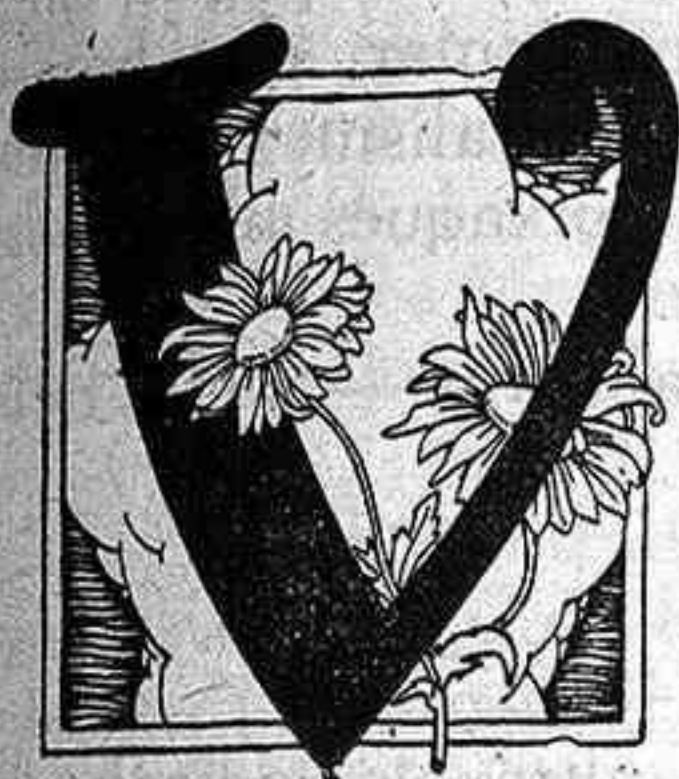
Fora de Barcelona:

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

La tramitació de la crisi, com a espectacle

EIEU una desfilada de partits i partidets. La Ceda, els Agraris, els Liberals Demòcrates, els Republicans Conservadors, la Lliga, els Progressistes, el Partido Nacional Republicano. Els Independents. Els Monàrquics, La Izquierda Republicana, La Izquierda Republicana «más izquierda»; etc., etc....

Quants partits polítics! En realitat n'hi hauria d'haver dos: capital i treball. Pel cap alt, tres: un partit de centre.

Però las classificacions es multipliquen, la qual cosa vol dir que, darrera cada classificació, hi ha un home i el seu grup i que, aquest grup i aquest home, representen un desig de participació al Govern o sigui de remenar les cireres.

¿I la veritat del poble?

Aquesta crisi li ha dit tan poca cosa. Dels dos espectacles, tovament burgesos —la crisi i l'elecció de Miss Espanya—, gairebé no ha sabut per on decantar-se.

Còm ho sent el poble que juguen amb ell!

—«Hi ha crisi, sabeu? —es diu la massa. Un pregon desencís mena al comentari que hi fan. El desencís ha gebrat el fervor del 14 d'abril republicà. El poble és simplista, i votà unànime la República per fugir de la tongada de crisis, similars a les d'ara, que ens havia donat la monarquia.

—«Volem homes nous!» —era el crit unànime del poble, i remarcadament del poble català.

Els homes nous que li ha donat Madrid eren els homes vells, gastadament, conegudament vells a Barcelona.

Un llapis roig servirà per això com serveix l'estela de fum que deixen els aeroplans per escapar de la boca de l'enemic.

Tinta! Tinta de calamars perquè l'home, «representant autèntic del poble», pugui treballar sense obstacles.

Desfilada d'homes! Sopars amb frases! Gent vestida de negre i actuant de personatge. Hilarant film grotesc!

El negre de la vestidura és transcendent. Molts caps, plens de llavors, fan soroll de nord a sud, de ponent a llevant.

Per poder-te recolzar amb els pocs prohoms que sents fermes, has de destriar, destriar. La mascarada et fa giravoltar el cap. I quan et diuen que t'ha caigut la sort d'una aciençada direcció, compulses xifres:

El pressupost prorrogat del 1933 ha augmentat extraordinàriament el seu dèficit. El comerç exterior, des del començ del 1933 fins a finals del 1934, es contreu en més de 246 milions de pessetes or; el saldo de la balança comercial, que el 1933 fou de 173 milions de pessetes or, desfavorables per a Espanya, el desembre de 1934 passà de 258 milions de pessetes or. L'atur obrer va creixent de dia en dia...

* * *

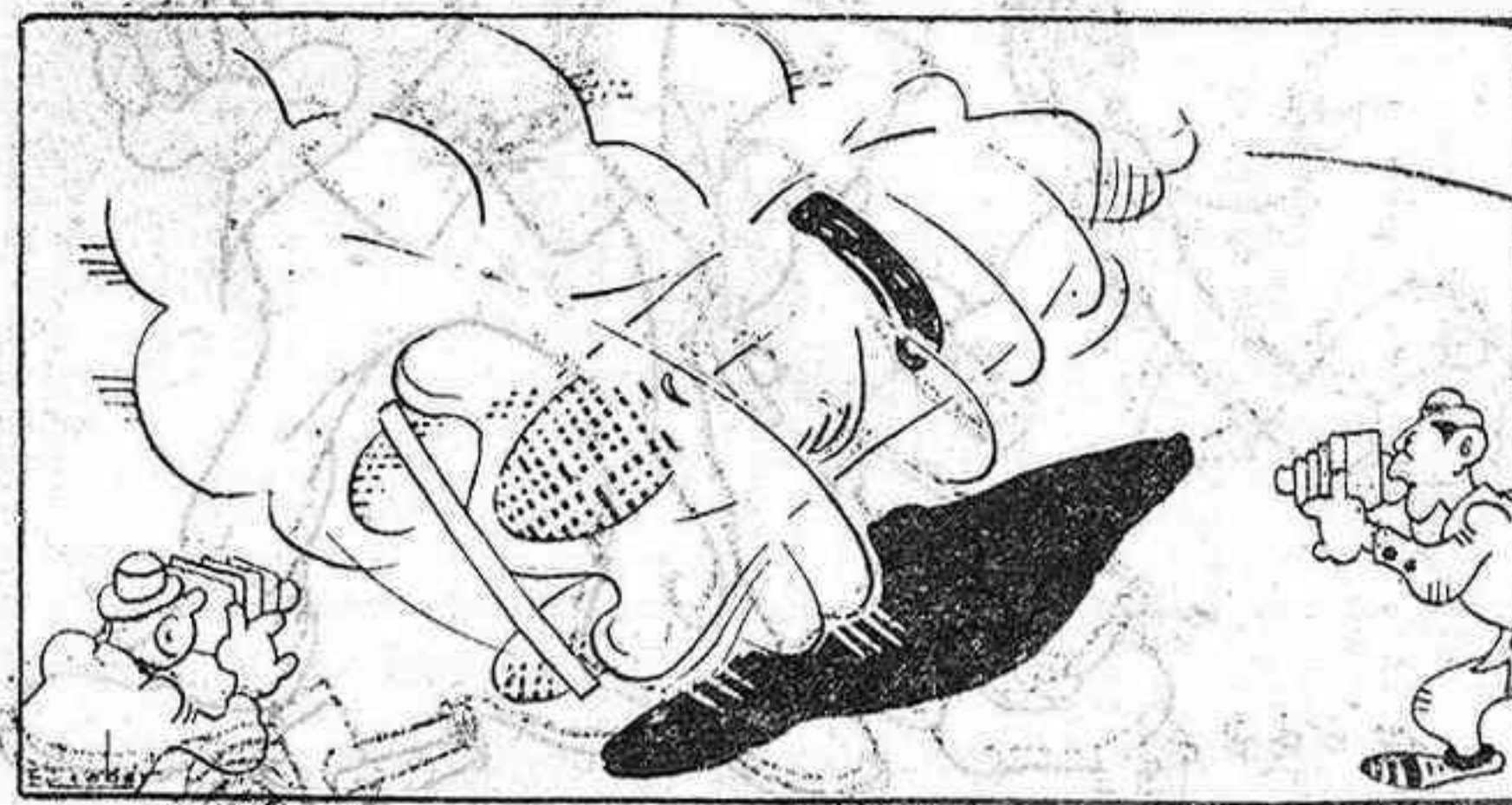
Raó de pes! El perill més greu que consulta Espanya és el de demanar l'opinió al poble. Tot, tot, menys això! I la tramitació de la crisi gira damunt d'aquest fantasma: el greu perill de polsar l'opinió.

Un greu perill, per qui? Per la Pàtria, naturalment. El Governant és gairebé sempre la Pàtria!

* * *

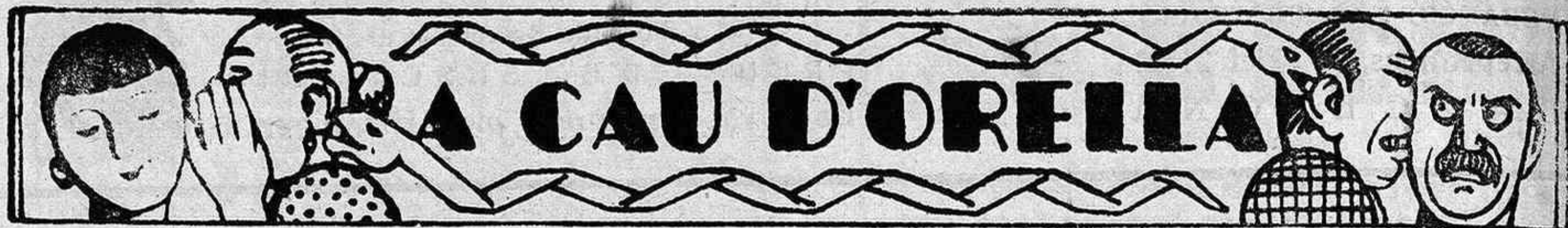
Crisi acabada. S'han desat els vestits negres. Els vestits de crisi tenen un negre premsat que no tenen els vestits de presa de possessió. S'ha acabat l'espectacle.

La República, portentosament timonejada, va seguint la seva marxa a la deriva.

Diumenge passat a l'Estadi.

!No sé com de trobar gaire bé... Tot em dona voltes!

Una anècdota sense noms

Un escriptor es topa amb un amic el qual ha estat nomenat membre de la Comissió Gestora del nostre Ajuntament.

El membre de la Comissió Gestora havia anat al col·legi amb l'escriptor i no cal dir que l'escriptor sabia de què anava i que el de la Comissió Gestora era un cap de fusta.

Avui, el de la Comissió Gestora és un personatge i l'escriptor no és altra cosa que un escriptor, amb les penes i treballs que passen els escriptors de casa nostra per anar tirant.

En topar-se el de la Comissió Gestora amb l'escriptor li tusta l'espatlla protectorament i li diu:

—«Ja ho veus. Jo he fet el meu camí i he arribat.»

—«Naturalment» —contesta l'escriptor—. «Jo també he fet el meu camí, però no he arribat encara. Els que primer arriben a un lloc són gairebé sempre els ases. Es que els ases van fent, van fent, sense parar-se en obstacles! Tiren al dret!»

Els qui vetllen per la moral

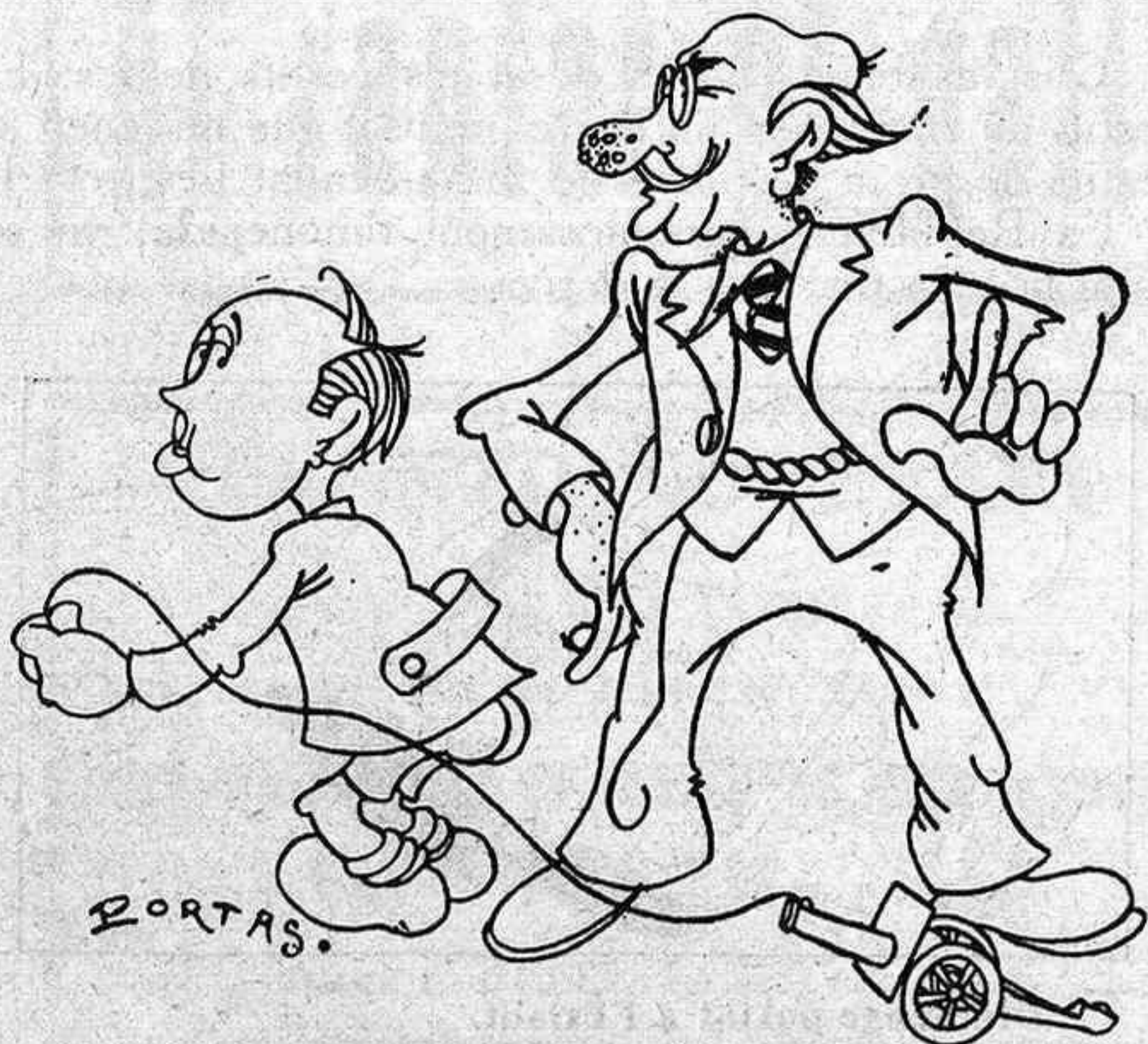
Ens referim a Alemanya.

Els qui vetllen per la moral... dels altres, gairebé solen ésser sempre uns senyors absolutament immorals.

Alguns d'ells s'esgarrifien d'un nu i tenen dues o tres amistançades, han fet els diners com han pogut, i tiren com poden arrambant tot el que se'ls presenta.

A Alemanya vetllava per la virtut dels alemanys un tal Grzesinki. Aquest senyor controlava els espectacles, vetllava pel bon exemple del cinema, anava a sermons, agençava altars, i es feia sentir com a moralista.

Però oberta una enquesta, amb referència al senyor Grzesinki, va resultar que havia pujat del no-res, grà-

Et faig aquest present, però procura no fer-hi gaire soroll.

cies a poder oferir una esposa bonica, que tenia dues o tres amigues i fills de les amigues oficials i de les altres amigues; que havia fet els diners com havia pogut, que era un distingit alcavot polític i particular, que havia papallonejat en les dictadures i en liberalismes, que tenia el cap ple de serradures i les butxaques plenes de bitllets de Banc fets a estiracabells.

Home semblant era el qui moralitzava —puntal dels benestants—, a Alemanya!

Els radicals es cotitzen

Els radicals que es cotitzen —ultra els radicals de centre polític— són els radicals empleats de l'Ajuntament.

Contraçant amb l'Esquerra, que deixà temporers bona part dels amics que féu entrar, els radicals ascendeixen tots els afiliats al radicalisme que hi ha a la casa.

I així veiem que l'auxiliar passa per obra i gràcia del «correligionarisme» a Cap de Negociat i que l'escrivent es transforma en oficial primer: naturalment pujant també de sou.

Carles Pi i Cunyer, en pla de sobrietat econòmica, per eixugar la disbauxa de la Dictadura, rebaixà i eliminà la plantilla municipal. No volia que l'Ajuntament de Barcelona arribés a la fallida.

Les actuals hores reconstructives tenen un altra tendència: la tendència de «reconstruir-se» prescindint de l'erari municipal.

L'orientació, si bé no és magnífica per la ciutat, ho és per als companys d'idea.

Grandiloqüència fraternal

L'«Emiliano» ha tingut també el seu homenatge. Li era degut.

Alexandre Lerroux va enviar-hi la carta que reproduïm.

«Querido Emiliano: Tenme presente en el acto que en honor tuyo realizan hoy nuestros amigos y como no faltarán suspicaces que comenten mi ausencia, para explicarla y justificarla me atengo a lo que tú mismo pienes y digas.

Habla por mí toda una vida de fraternal solidaridad y alguna vez de paternal indulgencia como cumple a quien tuvo, con la gloria de la dirección, el honor de la responsabilidad cerca de sus amigos predilectos a los cuales jamás abandonó ni en buena ni en mala fortuna.

Y cuando levantes hoy la voz y la copa para dar expresión a tus sentimientos, acuérdate que puedes hacerlo desde una altura a la que te han elevado juntos tus merecimientos y mi voluntad de no dejarte entregado e horas aciagas a los odios enemigos, y mi culto invencible a un sentimiento de equidad y justicia que no ha desfallecido jamás.

De pie sobre tan alto y tan noble pedestal, continúa

serviendo a nuestros ideales de siempre y en justa reciprocidad, olvida, perdona.
Te abraza. A. Lerroux.»

No sempre li hem de donar la nostra disconformitat

Manuel Brunet ha dit que les Miss elegides d'ací i d'allà seria bo d'agafar-les i exhibir-les dintre una gàbia de parc zoològic.
Conformes. I als Jurats de les Miss, també.

El poeta de la Flor Natural claudica

Hi ha diaris que no ho diuen. Altres que sí.
En Salvador Perarnau, poeta «descregut», havia de trencar amb allò d'anar a portar la Flor Natural a la Mare de Déu de les Mercès, no sabem per quins set sous. Salvador Perarnau oferí de portar-la a la tomba d'en Macià.

Però es veu que la tradició pesa molt, com deu pesar molt guanyar una Flor Natural en uns Jocs Florals de la Lliga, no de Barcelona.

Salvador Perarnau, acompanyat del senyor Pic i Pon, anà a ofrenar mitja Flor a Nostra Dona de la Mercè. I, acompanyat d'uns quants amics, anà a col·locar l'altra mitja a la tomba d'en Macià.

Mitja figa mig raïm.

Hi ha uns diaris que no ho diuen. Altres que sí.

Quanta capellanada!

Fins l'Englantina d'or dels Jocs Florals d'enguany —premi de Pàtria—, fou donada a uns versos que cantaven la Mare de Déu de la Tosca, El Sant Crist del Padró, etc.

Naturalment que els representants d'una Pàtria així, quan en Puig i Cadafalc —aquell, sabeu?— parlava de la volta feta de «bíbliques pedres angulars com les del temple de Jerusalem (volta avui ensorrada, volta que sembla que ha de refer la Lliga), aplaudien, aplaudien, aplaudien.

No es vol privar de res

Ens conten aquesta anècdota d'en Matutano. La seva reintegració activa a l'Ajuntament l'ha fet adonar que tenia dos panys de paret de casa seva sense cap quadre.

I surt al carrer disposat a omplir el buit. Cal que els radicals que el visitin s'assabentin que no es priva de res!

Ja a les Rambles en Matutano es topa amb un amic.

—«¿On vas?»

—«Vaig a comprar uns quadres. Acompanya'm a Les Galeries Laietanes».

En Matutano s'atura davant d'un quadre de pescadors. Aquests tornen de mar amb les barques plenes de pesca. En Segura, de les «Galeries», latén sol·lícit.

—«¿Quan en demanen d'aquest?»

—«Tres mil pessetes!»

—«¿Què diu?» —fa en Matutano amb un gran estupor—. «No em fa res de despendre, però francament, volia portar-me'n un parell de quadres que costessin en conjunt unes cent cinquanta pessetes».

—«Així, en lloc de comprar «unes barques carregades de peix», haria de comprar uns burrets portant unes sàries de garrofes. I ací no en tenim» —diuen que va exclamar amb una veu angelical el senyor Segura, de les «Galeries».

Cultura per les ràdios

Un dia donàvem unes mostres de les coses que s'oeixen per les ràdios.

L'altre dia obrim un aparell: «El Carro del vi». L'escoltem, recordant els temps dels èxits d'en Ramon Vidales. Desconcert absolut! Tanquem! I ja no parlem d'altres representacions radiades. Quin criteri presideix l'escolliment d'obres?

Un dia ens van dir que ens faríem una llista de les bestieses que es divulguen arreu de la ciutat, i prometem de fer-ho.

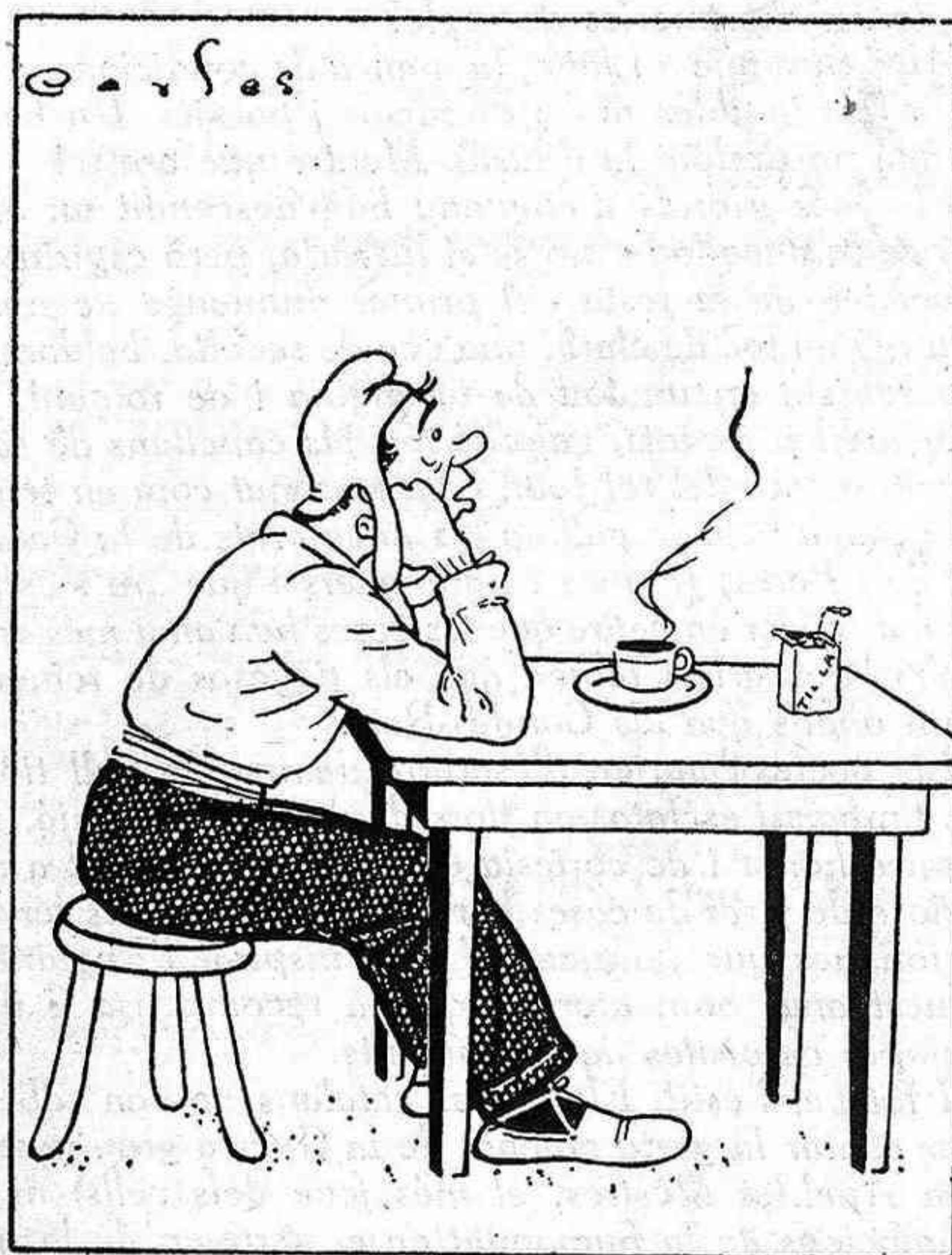
Aquest propòsit es refermà tot escoltant l'humorisme d'en Castanys quan ens parlava d'un «relotge». «Relotge per ací, Relotge per allà».

No és preferible el «baturisme» estovat de l'Aladi que un humorisme pretenciós amb «relotges» i moltes altres gatades?

Un record de la vinguda a Barcelona del senyor Royo Villanova.

Quan Royo Villanova va venir a Barcelona va explicar als seus addictes molts contes nàutics. Presentia ja la cartera de Marina? ¿Feia gala dels seus coneixements de les coses del mar?

(Un dels contes és encara recordat pels «royo-villanovins» entusiàsticament. És un conte de naufragi.

Després de la Crisi.

—Per què no m'hauran consultat, a mi?

Nàufracs d'un bergantí, rodolen per mar, dintre una barqueta, tres o quatre supervivents del naufragi. Entre ells, n'hi va un que ha tingut cura de portar-se'n la carta nàutica.

Aigua arreu, cap horitzó, consultes de la carta. De sobte, el qui capitaneja els naufracs llença un crits: —«Guaiten! Guaiten la carta! Ens trobem vora aquest punt negre. Sí, aquest punt negre marca una illa, estem salvats... Ara si aquest punt negre és una brutícia de mosca»...

Sí, el punt negre és una brutícia de mosca, no resta cap esperança!...

Per què en aquests moments i recordant els naufracs, sentim la tristesa dels qui creguts que es podien trobar vora un illot s'adonen que els han portat vora una bru-

tícia de mosca, el punt negre de la carta nàutica!

Una nota esportiva que pot ésser un auguri

Portugal i Espanya han empetat, ¿no ho sap?
Sí!

¿I no sap que és molt probable que encara segueixin empatant?

Quan acabarà la censura de la premsa!

La censura de la premsa s'acabarà quan vingui la llei de premsa.

Així ens ho ha fet conèixer el senyor Gil Robles, Ministre de la Guerra.

GLOSSARI

Uns altres Jocs Florals

Aquest any havem escoltat la festa protocolària dels Jocs Florals a través de les ones sonores de la ràdio. El rite floralesc copsat confortablement, de casa estant, de l'olla de grills de l'altaveu pot ésser, segons com es miri, un anacronisme i qui sap si una irreverència. El que podem dir és que ens havem alliberat de l'horrible ambient del Palau de la Quincalleria catalana on, des de fa molts anys, es desenvolupa la gaia festa de l'herboralisme nostrat. Sota les voltes augustes de Llotja, els Jocs Florals tenien, entre altres coses, un to que han perdut a la sala manicomial del carrer de Sant Pere més alt, ideada per un maniàtic de la pisa i de les balustrades fetes amb aquells enyorats dobles per a cervesa que s'estilaven a primeries de segle.

Algú dirà que a Llotja, la manca de condicions acústiques feia inoïbles molts discursos i poesies. Un benefici que no exclouïa la il·lusió. Mentre que ara...!

Els Jocs Florals d'enguany han descendit un altre graó de la davallada, no sé si literària, però espiritual i subversiva de la festa del primer diumenge de maig, quan era un toc de clarí i una veu de revolta, baldament es perdessin en un tou de tarongina i de romaní. Hi han acudit si no tots, gairebé tots els capellans de sempre; la marxa del rei Joan I ha ressonat com en temps que posava pell de gallina als enamorats de la Catalunya dels Peres, Jaumes i Berenguers i que ara s'esborronen d'horror en veure que les coses han anat més enllà de llurs desvaris i temen que els pagesos de remença tornin abans que els Comtes-Reis.

Els poetes haurien d'escriure damunt la pell tivant dels timbals i esclatar en flors de sang i de passió, i el premi d'honor i de cortesia és atorgat a un cant a una mimosa de jardí de cases barates. En lloc de les fervors patriòtiques que haurien d'haver inspirat l'Englantina daquest any, hom atorga aquesta recompensa a unes estampes de visites de monuments.

I tot per l'estil. Els poetes catalans no van saber o voler cantar la gesta cruenta de la Guerra gran (exceptuem Apel·les Mestres, el més jove dels vells) ni les commocions de la humanitat en el vertigen de la qual ens trobem embolcallats tant si ens plau com si no ens plau. Els calbs prematurs, els nassos llargs i els qui porten ulleres per a dissimular una miopia de naixença,

conrearan el petit jardí interior o el test simbòlic que presideix la penya. No s'estranyin, però, si el poble fa via menyspreant-los i, el que és pitjor, ignorant-los. Els restarà el conhort de posar l'ou de la burocràcia oficinesca a cada situació o bé de mantenir-se en un menyspreu, més verbal que no pas sincer, per allò que en diuen «tractes amb el poble».

Per l'absència dels uns i la inconsciència dels altres, els Jocs Florals no són tan solament ni una parada de flors: un herbolari de plantes emmusteïdes per a ajudar el trànsit dels refredats. I encara gràcies! Una mena de Comissió gestora, un rescalfat de trenta anys de catalanisme de Lliga i un cataplasma de farigola, sajudida, orega i...

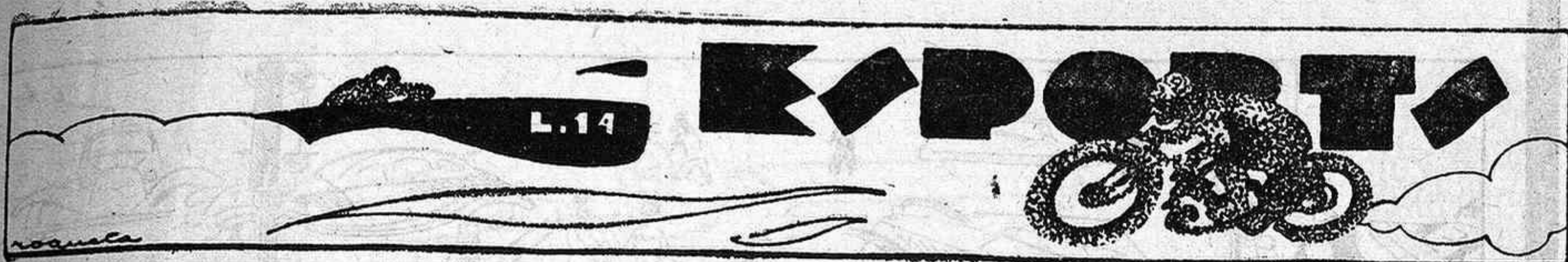
PANICAL

—Veü com mai parla bé, vostè No es diu les cri... sis;

—Doncs com es diu?

—Les cri... quatre.

Cronòmetre**DIUMENGE A L'ESTADI**

El proper diumenge, l'Estadi de Montjuïc obre novament les portes a la ciutat. No és pas per lluir les acrobàcies d'un cotxe per a propagar una marca motorista i deixar la pista de cendra llastimosament desgraciada; és per afrontar la Selecció Catalana amb el Sunderland, sots-campió de la Lliga anglesa.

El partit és certament una audàcia en la qual juguen molts milers de pessetes que poden salvar-se si el poble de Barcelona acudeix al palau de l'esport de Catalunya.

El Sunderland, per ell sol ho mereix.

També ho mereix la Mutual Esportiva de Catalunya a profit de la qual van els beneficis del partit. Nosaltres som

mutualistes de cap a peus perquè estimem la Mutual com una cosa pròpia, car en coneixem pas a pas el procés de la seva fundació.

La Mutual Esportiva ha vingut a omplir, a Catalunya, un buit i és quelcom insubstituïble i digne d'admiració. S'ha especialitzat en els guariments difícils de lesions produïdes per la pràctica de l'esport, i compta entre els milers de casos que porta assistits en el curt temps d'actuació, amb el d'haver salvat la vida a un jove futbolista que presentava una greu fractura del crani, per la regió frontal.

Prou l'hem defensada d'aquestes pàgines de L'ESQUELLA i prou ho saben els nostres llegidors. Per això ací més que enlloc creiem que és un deure, com esportius i catalans, de llançar un crit de mobilització al poble de Catalunya perquè s'aboqui a Montjuïc i deixi en bon nom davant dels estrangers que acudiran d'arreu, fins en caravanes turístiques. L'últ sentit esportiu internacional d'aquest poble que sap sentir i sap vibrar quan cal, abrandat per la flama del patriotisme, a desgrat dels mals temps i covardies humanes.

* * *

ESTADI DE MONTJUIC

Partit internacional de fútbol
diumenge, 12 de maig, a la tarda

Sunderland A. F. C.

(sots-campió d'Anglaterra)

CONTRA**Selecció Catalana****PREUS**

	Ptes.
Entrada general, amb impostos inclosos	3'—
Seients Nord i Sud (gols), amb entrada	4'—
Tribuna lateral superior, » »	6'—
Tribuna lateral inferior, » »	8'—
Tribuna principal superior, » »	10'—
Tribuna principal inferior, » »	12'—
Llotges terreny, amb sis entrades	75'—
Llotges pis amb sis entrades	100'—

**Taquilla oficial, sense recarrec, al
Teatre de Novetats**

I ara parlem de la Selecció Catalana.

Dèiem que per a fer un equip capaç d'aguantar l'allau anglesa d'un equip bregat, posseïdor d'aquell alt sentit del professionalisme que els nostres jugadors no entenen encara, i d'un conjunt que ve jugant inalterablement les competicions de la temporada anglesa fins a guanyar el segon lloc d'una competició tan difícil com és la Lliga professional d'Anglaterra, calia oposar-li l'equip professional millor de Catalunya.

Sembla, però, que impera el criteri de fer una selecció essencialment catalana, cosa que si bé és exposada, nosaltres no hi tenim, com a catalans, res a dir. En aparèixer aquestes notes potser l'equip català ja haurà estat seleccionat, després d'uns entrenaments i no ens sorprendria que no s'allunyés gaire d'aquest.

Martorell, Blanch, Torredesflot, Solé, Franco, Prat, Raich, Escola, Clara i Bosch.

No és el millor equip professional que es pot fer a Catalunya; és el millor equip català de la porta fins a l'extrem, esquerre.

Potser avui més que mai la presentació d'aquest equip pot atreure la col·laboració del poble perquè l'animi a fer el miracle de vèncer un equip que si no és el més fort d'Anglaterra no es troba molt lluny d'ésser-ho. Sols amb l'impuls abrandat de l'Estadi ple a vessar i el poble animant els nostres i el concepte absolut de la responsabilitat en l'ànim dels jugadors, el futbol català pot —per què no?— donar una sorpresa a tot Europa.

S'hauria dit que Zabala, Nogués, Pedrol, Morera, Bèrkessy i altres elements, potser com a professionals, haurien omplert millor el lloc que els nostres joves valors; però en entusiasme i comprensió de l'esforç que se'ls demana, potser aquells no haurien sabut superar el que hem de creure que faran els seleccionats de Catalunya.

També a Madrid, d'ací vuit dies, hauran d'oposar al Sunderland una selecció castellana, però creiem que no vibrarà com vibrarà d'entusiasme, el diumenge, el nostre Estadi, on cal que tothom sigui, ajudant moralment la representació esportiva catalana.

AQUELL

Altaveu indiscret

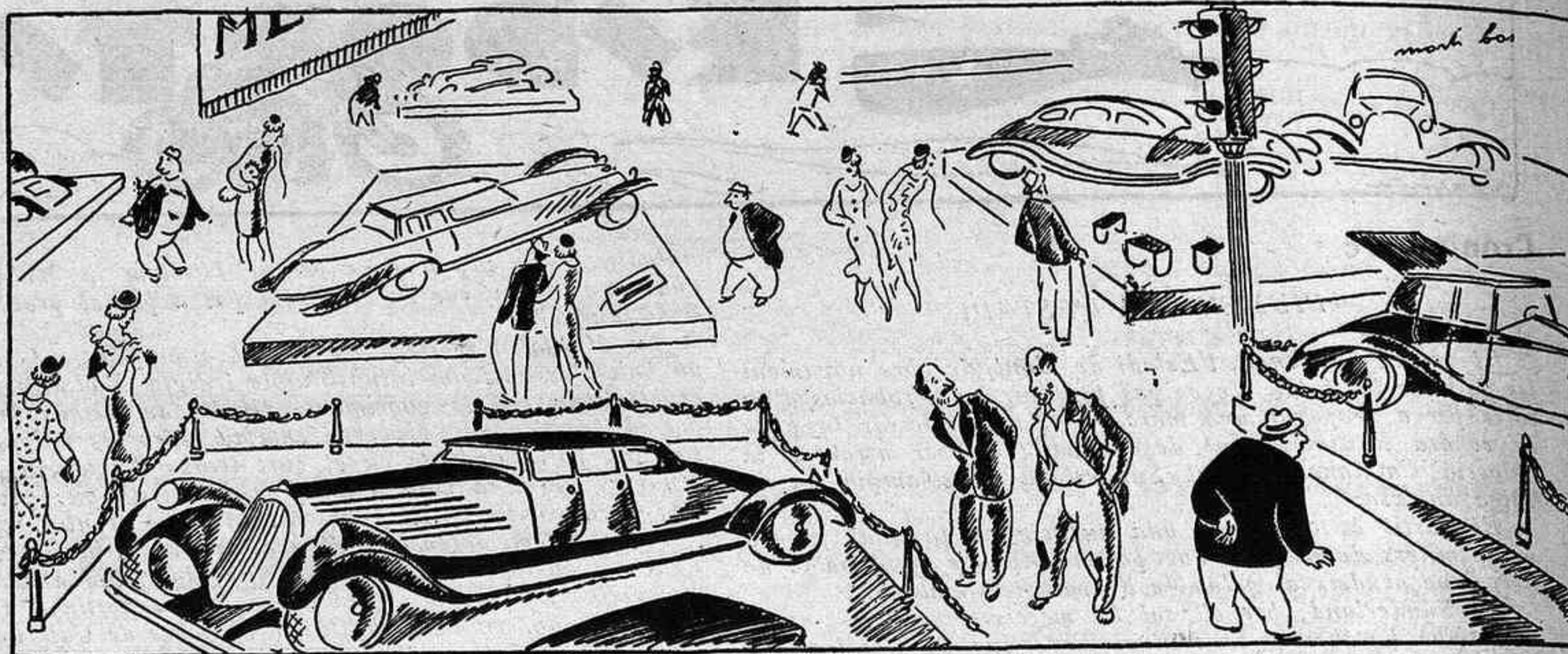
Els nedadors del Barcelona han donat el do de pit en l'homenatge a Brull i Sabata.

Les germanes Soriano, Sabater i Lepage, en vèncer els nedadors de l'«Hellas» i «Magdenburg», han posat els seus

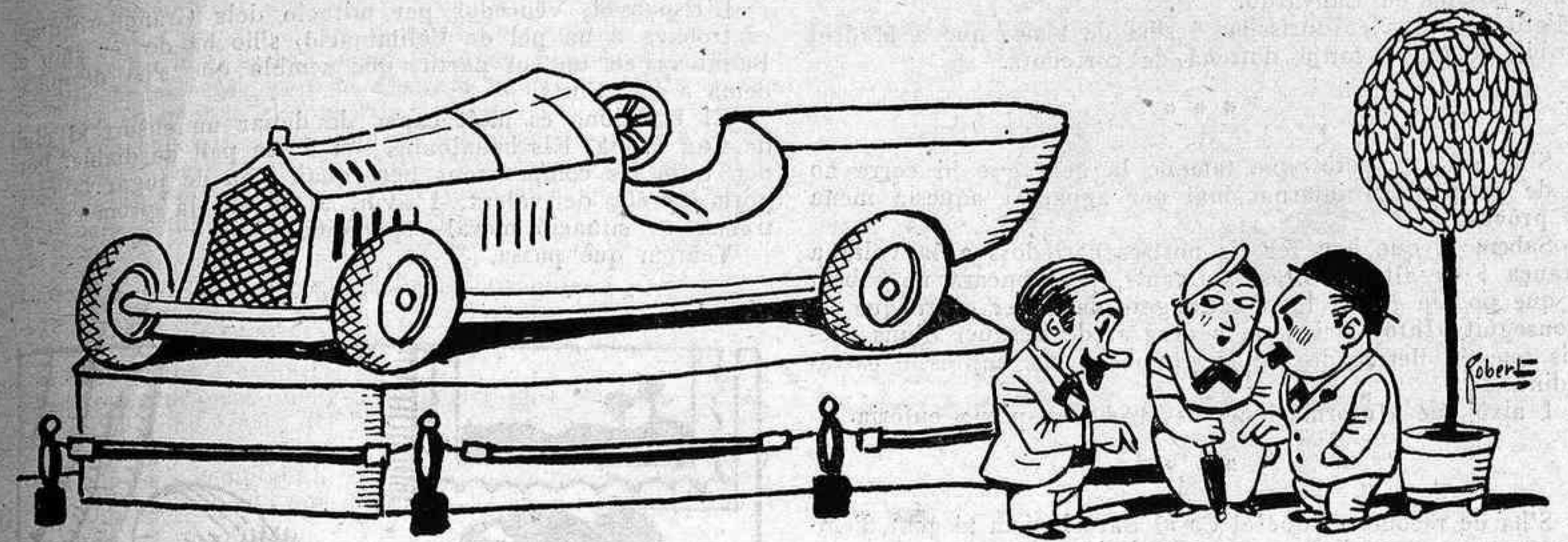
noms en un nivell internacional; també hi han elevat el nostre equip de water polo.

L'esforç constant del Barcelona, va donant fruit a poc a poc. Bé ho mereixia.

* * *

—T'agrada aquest?
—Què et diré... el trobo poc elegant.

A l'Exposició de l'Automòbil.
—Nosaltres voldríem un auto FIAT.
—Impossible! Totes les vendes són al comptat.

Aquest número ha estat visat per la censura

—Ho planto i ho trec en un no res! Hi tinc tanta pràctica...

**Compreu
L'Esquea
de la
Torraix**

Parla ell.
Aerodinàmic, superestilizació, canvi sincronitzat, tracció davantera... esmortéidors...
Caram! M'agafen ganes d'anar a peu!

Segueix endavant la volta ciclista a Espanya, que organitzà «Informaciones». La representació nacional té l'esperança posada en Canyardo.

Però la prova és duríssima i s'ha de témer que a Madrid arribin solament mitja dotzena de corredors.

* * *

S'ha de dir, però, que tampoc la gent que hi corre no és de gran vàlua internacional per aguantar aquesta mena de proves.

Sabem el que han fet els nostres corredors a la volta a França i en altres voltes semblants, però encara no sabem el que podien fer el lot d'estrangers de tercer ordre que ha aconseguit «Informaciones», a desgrat de l'esquer d'uns premis que en lletres de motlle produïen una impressió extraordinària.

I això que «Informaciones» es troba en plena eufòria.

* * *

S'ha de reconèixer que el Casal Barcelonista té gent d'empena per a organitzar coses que facin *tropa*.

L'homenatge a Josep Gironès, que va ésser una mena de cocktail de futbol, boxa, llagosta, música i rumbes, ha deixat un bon regust de paladar a tots els qui el vam seguir pas per pas.

El lliurament de l'àlbum amb les signatures de tots els esportius, podem dir que emocionà Gironès.

Algú deia: «Si arriba a guanyar Freddy Miller, potser fins l'haurien obert una subscripció per a regalar-li una torreta amb un estany i dues oques».

* * *

Els basquetbolistes espanyols han quedat bé a Ginebra. Menys mal que no van despedir-se a la francesa.

Aquesta vegada s'ha fet un paperet arribant a la final. Però creiem que la selecció hauria pogut ésser més acabada i Espanya potser fóra avui campiona d'Europa.

* * *

El hoquei no va malament. Al torneig internacional que s'està jugant a Brusel·les ha donat ja dues victòries a l'equip d'Espanya i no sabem, quan apareguin aquestes línies, com haurà anat la cosa.

Vèncer Bèlgica a Brusel·les i vèncer Austria, són dues coses ben notables. Esportivament, les coses d'Espanya no van tan malament com sembla.

* * *

NOVES I COMENTARIS

Quarta setmana de «Tres llancers bengalis», al Colisèum. Entrada regular.

Un amic es queixa de la nostra crítica: —Ens digueren que «Tres llancers bengalis» era un film de l'altre món, i és un film, en absolut, d'aquest—.

Nosaltres no vam dir que fos un film de l'altre món: diguérem que era un bon film.

Insisteix l'amic: —Posats a escollir, ¿escolliríem «Viva Villa!» o «Els tres llancers?»?

Escolliríem «Viva Villa!». La qual cosa no vol dir que «Tres llancers bengalis» no sigui un film que es pugui veure.

I si el compareu amb «El tren de les 8'47» o amb «El novio de mi mamá» —en lloc de comparar-lo amb «Viva Villa!»—, us adonareu que es tracta d'un film extraordinari.

Ja tenim el Granollers i el Girona eliminats de la competició de la Copa.

L'Espanyol, vencedor per miracle dels Granollers quan es trobava a un pèl de l'eliminació, s'ho ha de fer amb el Badalona en un sol partit, que sembla que s'ha de jugar demà a Les Corts.

El Badalona és molt capaç de donar un ensurt al club de Can Ràbia. Els badalonins són de la pell de diable. Perden totes les competicions però quan s'ha de jugar la categoria apreta de valent, i avui, arran de la promoció, es troben en situació moral esplèndida.

Veurem què passa.

La dona del fabricant de teixits.

Ella.—Si quan era jove, haguessin fet concursos de bellesa, a mi, m'haurien fet Miss.

Ell.—Sí, hauries estat la Miss Tela.

CATALUNYA: «Vivir para soñar».

Comèdia musical, amb Russ Columbo que hi canta. «Amor gitana» ens féu sentir els esgarips del fill d'en Caruso. «Vivir para soñar» ens ha fet sentir l'excessiva veu d'en Russ Columbo, que canta com si es gronxés, núvols enlaire.

El film «Vivir para soñar» és un film més. Ultra el «Vivir para soñar», el Catalunya ens exhibeix «Estigma liberador», un cas de consciència ben expressat, ben matissat i ben precís.

El film es basa en una novel·la de John Galdworthy. I el gran autor anglès es fa sentir ver i ferm en el film.

Elàstima de film per la sala del Catalunya tacada per tantes «eaxupinades».

FANTASIO: «Fanny».

D'en Pagnol. Cas curiós: «El Paquebot Tenacity» filmat era inferior a l'obra dramàtica d'en Vildrac; la paraula, en aques-

ta obra, suggeriria més l'ambient de port que les imatges del film. Amb «Fanny», de Pagnol, —ja ens havia passat amb «Marius»—, l'ambient marsellès s'acusa millor en la paraula de les comèdies que no en les imatges del celuloide.

«Fanny», en film, és ben jugada, té tipus ben escollits, Raimu hi fa de les seves, però la «Fanny» imatjada ens fa enyorar a cada moment la «Fanny» de l'escenari.

El cas és curiós i el remaquem. Tal vegada això pot marcar la ratlla divisòria entre el teatre i el cinema i dir-nos totes les possibilitats d'evocació de la paraula teatral quan el teatre cau a mans d'autors com Vildrac i Pagnol.

METROPOL: «Una mujer que sabe lo que quiere».

Presenciant aquesta pel·lícula es pot pensar en moltes coses, i així s'arriba a engolir.

Nosaltres pensàvem que, per la nostra part, «sabem el que voldrien» els empresaris del Metropol: omplenar la sala del seu cinema.

Cosa que ens sembla un xic difícil amb produccions com «Una mujer que sabe lo que quiere».

o o o

¿Els films de revista seran els films que dominaran el mercat?

Fets a la manera nordamericana, és probable, malgrat costir molts diners. Fets a la manera francesa o alemanya, no n'hi ha de cuits.

o o o

Hem parlat de Pagnol. Pagnol ha escrit un escenari pel film: «Angela». L'ha escrit directament i, en escriure'l, segons ens ha dit el conegut autor de «Jazz» i de «Topaze», no ha pensat amb el teatre.

¿Podrà, en el film, oblidar el teatre un autor tan pregonament teatral com Pagnol?

Assegurem que no. De moment, ja se'ns parla de la importància que pren el diàleg en el primer film directe d'en Pagnol. Dolent elogi per un film. Que no resulti que en el film —film de Pagnol— hi hagi menys film que en les seves obres de teatre.

FEMINA: «Mireya».

El prestigi del poema de Mistral fa difícil la seva adaptació al cinema. I ja no volem parlar del lirisme de «Mireya», difícilíssim de portar a la imatge.

Mistral va escriure el seu poema amb llum de Provença; el que vol dir que el cinema amb prou feines —girem millor si diem que no té possibilitats— pot estampar figures, paisatges, agrupaments, fer suggerències, però la llum lírica no la pot donar. I aquesta llum lírica és l'ànima del poema de Mistral i el que fa l'encís màxim de «Mireya».

Anotada la dificultat màxima de filmació, hem de dir que s'ha tret, en la cinta que s'ha fet de «Mireya», el possible rendiment del paisatge i de les figures. Provença se'ns mostra bella i clara. «Mireya», l'encís radiant de «Mireya», no hi és.

El film es pot veure per mesurar fins on arriba un esforç, no per admirar una realització; per altra part, que es pot dir impossible.

o o o

Wells ha entrat per la porta gran del cinema. S'han filmat tres o quatre de les seves obres; s'han fet miracles cinematogràfics amb les dificultats de «L'home invisible». Per força això havia de seduir un home de la mentalitat galopadora de M. G. Wells.

Wells ha escrit un escenari directament cinematogràfic: «Things to come» (Coses de l'avenir). I no cal dir que Wells hi ha abocat la seva fantasia.

Es diu que els escenaris d'aquest film de Wells són endimoniats i que els tècnics del cinema —esperonats pel mateix Wells—, se les empesquen totes per espentarrar el públic. Sembla que les «Coses de l'avenir» són coses de molta maquinària i que els homes van pels carrers enganxats en grües per uns fils que els fan semblar marionettes. Uns «sols» artificials fan la competència al sol autèntic. I es diu que hi ha uns fanalers que els apaguen i encenen fent uns viatges en uns autoòmnibus llençats per uns canons incommensurables.

El que pot arribar a concebre un Wells cinematogràficament desbocat!

TROFEU GERARD ALEGRE

Gerard Alegre, professor de l'Escola del Treball, ha forjat una magnífica copa que ha ofrenat als seus alumnes integrants de l'equip de futbol de la F. A. E. E. T. perquè se la disputin amb l'equip de la «Penya Maurici»; de l'Europa.

Gerard Alegre, el forjador del poble, ha fet una nova obra d'art, original i plena: magnífic trofeu per a ésser disputat amb cobardia i ganes de triomf.

Croniqueta de la setmana

Càlculs que fallen.

Un ciutadà modest va passar tres dies i tres nits fent-se aquests càlculs:

«Suposem que el globus que jo tinc se'm rebenta... L'he de reconstruir i vull reconstruir-lo. ¿Amb quins materials ho podré fer?»

Amb els mateixos del globus d'abans? Tinc en compte que el globus se m'ha reventat.

Amb materials nous? Els materials nous no s'apropen a la meua mà.

Fent una barreja? S'ha de tractar d'una barreja entre elements suficientment descolorits per aconseguir que cap color no predomini.

Em calen elements que es puguin inflar. Els elements del globus d'abans eren magníficament inflables.

Doncs endavant: a globus reventat, globus nou. I a encendre les atxes.

No hi fa res que els càlculs dels renovadors esperançats fallin!

La política i els quatre

Dijous: Avui es reuneixen els quatre.

Dijous: A les onze d'aquest matí s'han reunit els quatre. En la porta del saló on es celebrava la conferència esperava l'«Emiliano». Assegurem que aquest no fa el cinquè... (en els periòdics redactats en castellà deia el *quinto*).

Divendres: Altra vegada s'han reunit els quatre. A la porta no hi ha l'«Emiliano».

Dissabte: Avui no es reuniran els quatre. Hi ha un parèntesi. Hem trobat l'«Emiliano» pel carrer. Portava una cartera molt plena. Documentació de Consulat? Instància per aturar l'embargament?

Dilluns: S'han tornat a reunir els quatre.

Dimarts i els dies successius: Es reuneixen els quatre. El parèntesi ha estat vençut!

Com acabaran les reunions dels quatre?

Els nobles i les seves mamàs

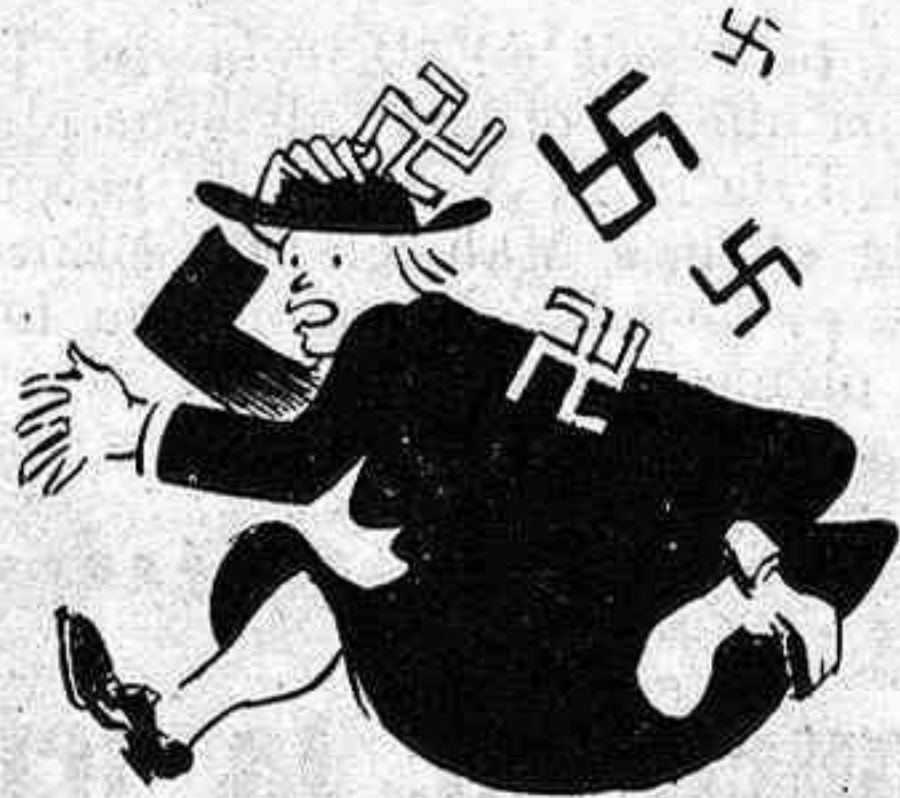
Es sabut que la fauna dels marquesos, ducs i comtes tenen mamàs rares! On hi ha hagut un duc, un comte o un marquès, hi resta una mamà que reclama.

Llegim que una ex-duquessa reclama a les autoritats del seu país deu milions de dòlars.

Ja és reclamar.

Hítler i el Vaticà

La policia de Hítler realitza veritables ràtzies entre els pastors de les esglésies evangèliques. Com a recompensa, sembla que el Papa declararà aviat que els nazis represen-

ten a la Terra la justícia de Déu.

De moment, són ja visibles unes certes afinitats entre la justícia de Déu i els codis nazis.

«Els drets civil són negats als qui no siguin aris», diuen els codis. «Jerusalem serà maleïda per tots els segles!», diuen els d'enlaire.

«Els jueus no seran considerats alemanys». «Aquesta raça viurà errant sempre».

«Jo, damunt de tothom», diu Hítler. «Nosaltres damunt de tot», diuen els altres.

¿Negarà ningú que semblants sectarismes concordants no puguin ésser un estret llaç d'unió entre el Vaticà i els nazis?

L'imperialisme en acció

Els Estats Units ha elevat a 460 milions de dòlars el seu pressupost de marina de guerra.

Alemanya llençarà en mar, a no trigar, una esquadra de submarins.

Anglaterra reforça els seus materials de guerra naval.

Fins ara se'ns ha parlat de pactes i conferències inter-

nacionals. D'ara endavant es veu que cal fer coses més efectives.

Efectives per la gran desfeta que es prepara.

Penes de mort a l'engròs

També els de Cuba fan de les seves. Els tribunals cubans tenen molta feina a sentenciar a mort.

Les penes de mort van a dojo: 19 d'un cop.

Mendieta, gran admirador de l'ordre, afusella i esclafa. Els Estats Units li agrairan els seus bons serveis!

TELÓ ENLAIRE

NOVES I COMENTARIS

El Poliorama tanca les seves portes el dia 12 del mes actual. ¿Què restaria d'un balanç que féssim de la temporada?

En primer lloc quedaria fixada una direcció fatal. No ens referim a la direcció d'obres: ens referim a la direcció de la temporada.

Ja no parlem de llençar l'obra d'estrena a la tarda següent i fer-la simultàniament amb preus cars i barats. Parlem del criteri que ha presidit la temporada d'un Teatre Català subvencionat.

No s'ha pensat en res més que amb l'obra d'èxit. El teatre comercial i l'obra on la senyora Nicolau pogués semblar jove han presidit la selecció d'obres. «Fornera, rossor de pa», de Ramon Vinyes, fou llençada al cove indignament perquè la senyora Nicolau no hi tenia un paper de «fatal». El que la senyora Fremont hagués de dir «vella», a la senyora Nicolau produí una tragèdia.

Allunyades les obres que es creia que no eren prou «populars» —i això de populars en el Poliorama volia dir obres barroeres—, es «resistiren» els compromisos, no sense que abans de l'estrena d'una obra, i sortit dels caps d'empresaris, no es divulgues per les penyes de Barcelona on es parla de teatre: «aquesta obra no val res; no donarà!»

En un teatre català subvencionat s'hi han fet «Els Pastors» i alguna que altra «facècia» per a infants. En un teatre català subvencionat les obres han estat reventades més per dintre que per fora.

En un teatre català subvencionat no s'ha estrenat per mèrits literaris: s'ha estrenat per combinacions de la senyora Nicolau.

En un teatre català subvencionat, Puig i Ferrater no ha pogut veure estrenada una obra seva.

En un teatre català subvencionat s'ha cotitzat allò més mediocre per damunt de tota obra de renovació.

En un teatre català subvencionat s'han esmerçat 80.000 pesetes de Catalunya contra el Teatre Català.

Agraïm-ho a la Mercè Nicolau i a l'Alugès, dos noms de bona recordança per al nostre teatre.

o o o

¿Balanç bo de la temporada de Teatre Català al Poliorama? La reintegració a l'escena activa catalana de primer rengle d'un actor, tan bon actor, com Enric Lluelles.

Enric Lluelles ha creat un personatge de cada tipus d'obra que ha estrenat.

Laura Bové s'ha destacat també, gran figura de l'escena.

Maria Font no ha pogut brillar al Poliorama com pot i té dret a brillar. Maria Font és una actriu de mèrit.

Carme Roldan ens ha donat, en algun paper, la mesura del seu talent. En l'obra d'Avell Artís «Les ales del temps» ens recorda l'actriu única que és per a segons quins tipus. Tampoc no ha tingut sort en els repartiments.

Recordem Elvira Fremont, distingida i intensa. D'actors no cal oblidar l'esforç de Ramon Martorí en algunes obres. La temporada no l'ha afavorit gaire.

L'Estivill és un bon galan jove. De la companyia del Poliorama se'n podrien treure bons conjunts. Recordi's la interpretació de «Les ales del temps» i la de «Fanny».

Pons i Pagès ha tingut contra d'ell les empentes de la temporada. Quan ha pogut dirigir una obra com cal i amb el temps que calia, la seva intervenció ha estat eficient.

Recordem amb gust alguns decorats de l'excel·lent Ramon Batlle.

o o o

El dia 26, a Figueres: estrena de l'obra de J. Puig i Puigades «S. O. S.».

Augurem un èxit al ferm escriptor que és en J. Puig i Puigades.

Aquesta obra serà estrenada, segons ens asseguren, per la Mercè Nicolau i en Ramon Martorí.

o o o

Teatre Barcelona: una estrena de «L'ex-estanquera del quiosc de la Rambla». Pilar Millan Astray.

La Pilar Millan Astray, com estanquera, ens venia unes caliquenyas que li feien honor. Com autòra dramàtica ens ofereix puntes de cigars i, francament, passem.

o o o

Tívoli: Custòdia Romero, una custòdia de bronze del temps de la Reconquesta. Balla bé. I plau de veure ballar una Custòdia.

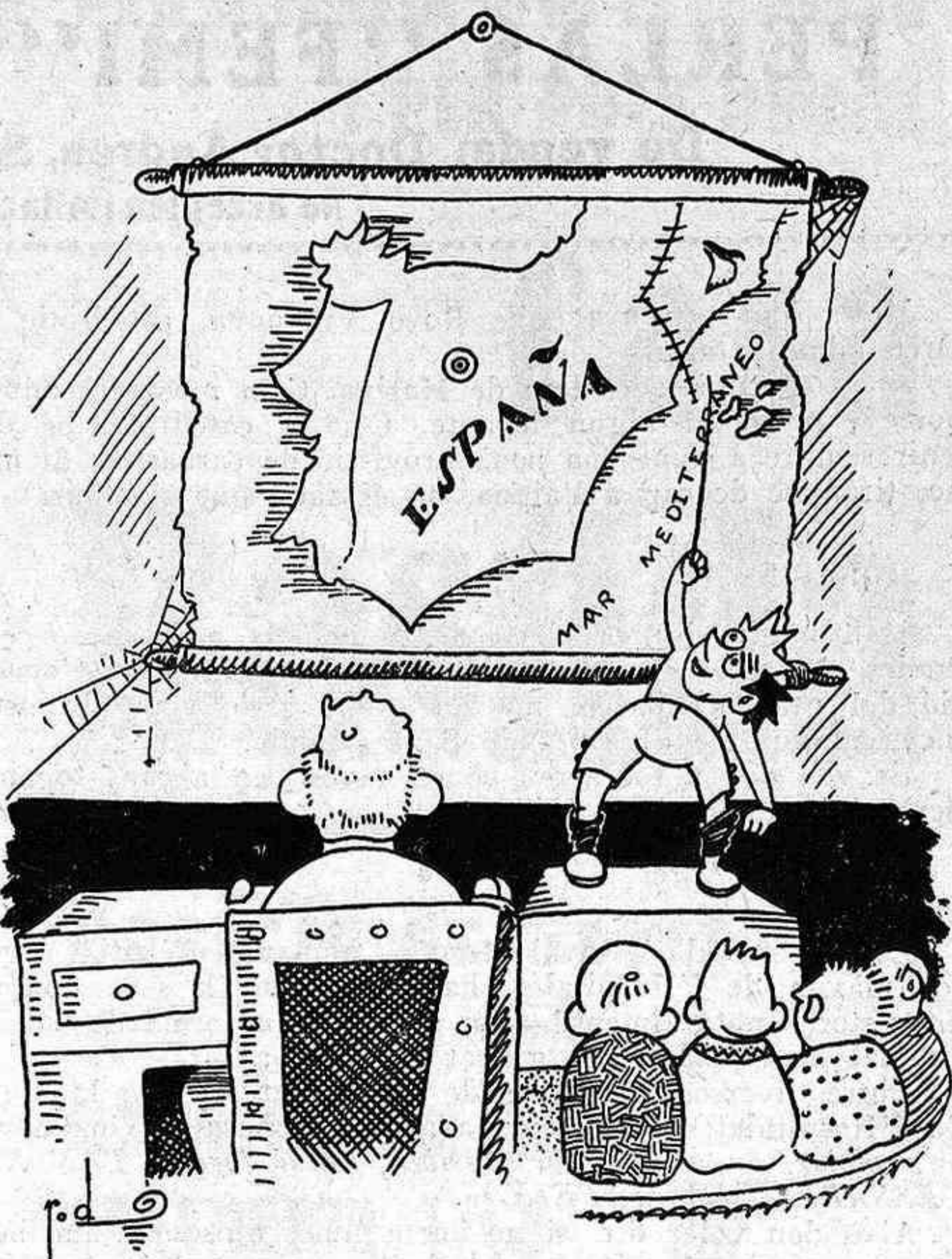
Lluïseta Esteso, graciosa. L'han fet Miss Tívoli i sembla feta expressa per a burlar-se de les Miss.

Altres números sense gaire importància per al públic. Són admirats per Sebastià Gasch.

o o o

—Ja pot ben dir-ho. La Lliga i els Radicals hem estat sempre a partir-nos un pinyó.

—Aprenguin, aprenguin! Qui sap si algú de vostès arribarà a Ministre de Marina!

Còmic. No arribem a temps per parlar de l'estrena d'«Al cantar del gallo», de Ramos de Castro, Mayral i el mestre Lluana. L'estrena estava anunciada definitivament per a la nit d'ahir.

Es diu que Laura Pinillos hi té paper de gran lluïment. En parlarem en el proper número.

ESQUELLOTS

Aquesta temporada s'ha portat molt la cèlebre frase: «Medita, hombrecito, medita», del no menys cèlebre i actualíssim Pare Laburu.

En efecte, la darrera crisi s'ha distingit per les perllongades i profundes meditacions a què s'ha lliurat tot déu i ja veieu on havem anat a parar: a la darrera lletra de les beceroles: la «Ceda». En gramàtica catalana això no serà molt correcte, però en gramàtica «parda» és així. Serà qüestió de girar full.

* * *

La solució de la crisi ha desagradat a la immensa majoria del poble republicà i liberal. Precisament per això s'ha solucionat en la forma que tots comentem. Ja ho diu l'adagi: «A qui no vol brou, dues tasses...» ¿No ens queixàvem de tres ministres «cedistes»? Doncs bé; ara n'hi ha cinc i Royo Villanova per torna. La República i Catalunya estan d'enhorabona i no hi veuen de contentes.

* * *

Tothom ha opinat segons el seu criteri, però es veu que en certs afers hom fa més cas del confessor i de les senyores de la casa.

* * *

El «Caudillo» s'ha sacrificat una vegada més. D'acord, sempre, amb la trajectòria començada fa anys, quan Moret era viu.

* * *

LA REGLA

**SUSPESA,
TORNA RAPIDAMENT
I SENSE PERILL AMB**

PERLAS "FEMI"

**Maravellós producte de la ciència moderna
d'acció segura, sense perjudicar la salut**

De venda: Doctor Andreu, Segalà, Vicenç Ferrer i farmàcies

No accepteu imitacions que aprofiten la fama d'aquest cèlebre producte

Molts han estranyat que Royo Villanova, catedràtic de Dret administratiu,

ocupi la cartera de Marina. Com navegarà aquest home?, pregunta algun incaute. Com a catedràtic bé deu tenir sempre a punt una bona provisió de carbasses. Si més no, tirant-se de cap a l'aigua, no és fàcil que s'enfonsi.

Amb motiu de les eleccions municipals a França, celebrades el darrer diumenge, ha tingut un gran èxit l'evocació del gran «Topaze», no tan gran, però, com el nostre incommensurable «Josepet de Sant Celoni».

Es veu que a tot arreu couen faves. En alguns topants, però, ja les serveixen cuites.

El senyor Hilari Raval Meroño, tractant en bestiar i gestor màxim de l'Hospitalet, ha llançat en la seva qualitat de gestor —naturalment!— un manifest en forma de ban en el qual hom parla d'un grapat de coses a fer.

Entre diversos assumptes de gran interès per a la ciutat de l'Hospitalet, el senyor Raval es proposa, textualment: «...remeiar, en quan sigui possible, l'atur forçós, **TAN NECESSARI A LA MATEIXA**».

Això deu voler dir, si no anem lluny d'osques, que hom es preocuparà que ningú no treballi, però que tothom cobri. No és això? Tot un ideal.

Han tornat a penjar el clàssic retolet de: «Menos política y más administración». Sí, sí. Ja sabem que de certes maneres de... allò, alguns en diuen *administrar*.

¿La censura? Bona i animada, com sempre. Per ella no passen anys. Des de Narvèez a avui divendres, passant per Cavite, Annual i Primo de Rivera, ve mantenint-se amb el mateix dalit, sense perdre les ganes d'agradar. Les coses que no ens deixa dir! I les que ens fa dir *sotto voce*. I les que direm:

Si no és avui, serà demà,
que la República vindrà.
com cantaven els nostres avis.

Manuel Azaña no ha volgut molestar-se ni perdre el temps. Que és el que hauran de fer tots els qui tenen una reserva, per petita que sigui, d'aquesta substància cada dia més escassa que hom anomena vergonya.

I ara que parlem de vergonya. ¿Com segueixen les relacions entre la «Lliga» i els de la «Ceda»? ¿I la incompatibilitat moral amb certs elements, com s'ha resolt? No seria estrany que per a unir distàncies s'utilitzés alguna línia de tramvies. No seria la primera vegada que hom fes córrer els tramvies. Veritat?

Caixa d'Estalvi de la Generalitat de Catalunya

La Caixa d'Estalvi de la Generalitat de Catalunya fa avinent que, a partir del diumenge dia 5 del mes que som, resten obertes al públic, per a totes les operacions pròpies de la Caixa, les oficines centrals que s'inauguraren a l'edifici de la seva propietat, carrer de Fontanella, 7.

Barcelona, 8 de maig del 1935.

LA DIRECCIÓ

**PER A VESTIR AMB ELEGANCIA
I PER POCOS DINERS**

Casa Bastida

Passeig de Gràcia, 18

**GRAN BASAR DE
SASTRERIA I CA-
MISERIA SISTEMA
NORD-AMERICA**

Els nostres articles i els nostres preus sempre han respost a la mateixa idealitat: facilitar
LA MAXIMA ELEGANCIA AL MES BON PREU, amb vestits, camises, pijames, barrets,
corbates i gèneres de punt.

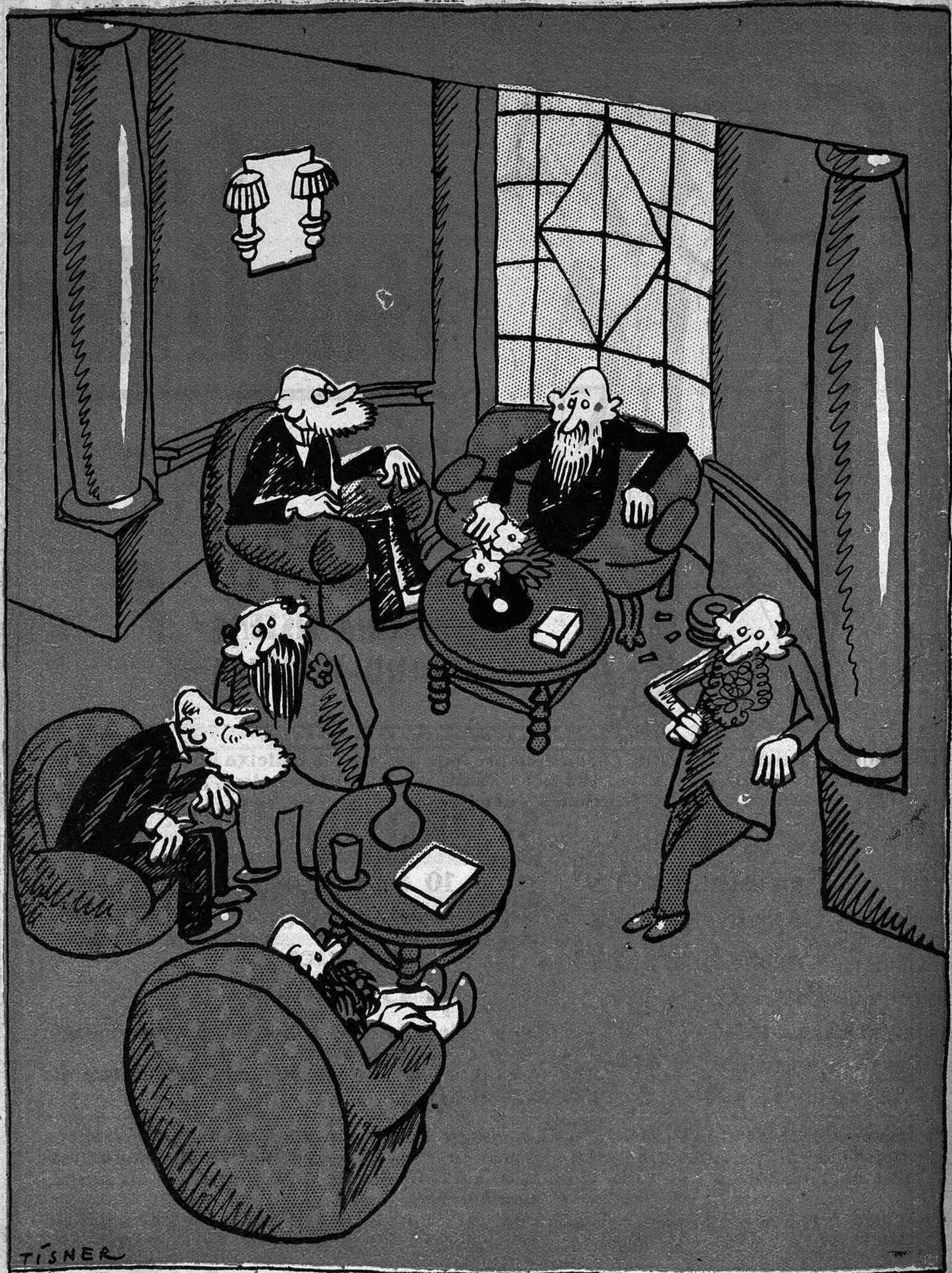
Vestits a 15, 25, 40, 50 i 60 pessetes
Pantalons a 4'95, 7, 8, 10 i 15 pessetes
Camises zèfir a 4'95 i 7'95 pessetes
Camises de seda a 12 i 15 pessetes
Pijames a 5'95, 7'95, 12 i 15 pessetes

Si l'elegància ha estat en altres temps un privilegi, la **CASA BASTIDA** ha creat una
fórmula que la fa accessible a tothom.

SECCIO DE VESTITS a mida, desde 50 pessetes, diferentes formes, teles de gran fantasia
estil anglès.

Tenim una secció ultra ràpida en la qual podem confeccionar tota mena d'encàrrecs en
quatre hores, com també una secció de gran luxe, on es confeccionen tota mena de ves-
tits amb bons folros i acurada confecció, amb un 50 per 100 menys que els nostres
competidors.

Considerem l'estalvi la cosa més essencial, obsequiem els nostres clients amb segells d'
Estalvi de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i altres presents, en proporció amb
l'import de la compra.

Les Joventuts de la Lliga.

—Sempre s'ho emporten els mateixos... I nosaltres ens farem vells i encara no ens hauran atorgat cap càrrec públic!